

ประกาศ

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

เรื่อง การรับข้อเสนอโครงการวิจัย

“การแก้ไขปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้นเพื่อคุ้มครองสิทธิของชุมชนตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๖๗ วรรคสอง”

ภายหลังจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มีผลบังคับใช้แล้ว ได้มีการดำเนินงานที่เป็นการปกป้องคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและสิทธิของบุคคลที่จะมีส่วนร่วมกับรัฐและชุมชนตามมาตรา ๖๗ วรรคสอง ส่งผลให้ปัญหาสิ่งแวดล้อมในพื้นที่มาตาพุดได้กลายเป็นข่าวที่ได้รับความสนใจจากประชาชนอย่างกว้างขวาง ทั้งจากเรื่องปัญหาด้านสุขภาพของประชาชนที่ยังคงปรากฏอยู่หรือยังไม่ได้รับการแก้ไข และก่อให้เกิดความตระหนักและห่วงกังวลของหลายฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นรัฐบาล หน่วยงานของรัฐ และผู้ประกอบการว่าจะเกิดผลกระทบต่อการลงทุนและการพัฒนาประเทศในอนาคต สิ่งที่ได้พบและเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปจากเหตุการณ์ข้างต้น คือ การเกิดช่องว่างของความเข้าใจในแนวทางการปฏิบัติของทุกฝ่าย และ ปัญหามลพิษและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่อาจไม่ได้รับการกำกับดูแลอย่างเข้มงวดตามเจตนารมณ์ของมาตรา ๖๗ วรรคสอง ดังนั้น การประเมินผลกระทบจากกฎระเบียบ หรือ Regulatory Impact Assessment (RIA) เพื่อศึกษาผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมจากการดำเนินการตามกฎระเบียบ คือ มาตรา ๖๗ วรรคสองของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ จึงมีความสำคัญยิ่งทั้งในประเด็น ผลกระทบที่เกิดขึ้น แนวทางหรือคำตอบต่อการแก้ไขปัญหาการปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๖๗ วรรคสอง และการแก้ไขปัญหาในระยะยาวเพื่อลดความขัดแย้งระหว่างการคุ้มครองสิทธิของชุมชนเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งสุขภาพ กับนโยบายการพัฒนา

สกพ. จึงประกาศรับข้อเสนอโครงการวิจัย “การแก้ไขปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้นเพื่อคุ้มครองสิทธิของชุมชนตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๖๗ วรรคสอง” เพื่อเชิญชวนนักวิจัย ที่มีความรู้ความชำนาญ รวมถึงผู้ที่สนใจในเรื่องดังกล่าว^๑ โดยมีรายละเอียดดังนี้

เป้าหมาย

๑) ข้อเสนอเชิงนโยบายต่อการบูรณาการมาตรการ ยุทธศาสตร์ นโยบายและแผนการดำเนินการต่างๆ ให้เป็นรูปธรรมในการแก้ไขปัญหาอันสืบเนื่องจากการบังคับใช้มาตรา ๖๗ วรรคสองตามรัฐธรรมนูญ เพื่อนำไปสู่การสร้างเชื่อมั่นของประชาชนต่อความตั้งใจของภาครัฐในการแก้ไขปัญหาต่อไป

๒) ขยายความรู้และความเข้าใจในกรอบความคิดเพื่อลดปัญหาความขัดแย้งเชิงนโยบายระหว่างการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ กับ การพัฒนาเศรษฐกิจ

^๑ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ สกพ. ได้สนับสนุนงานวิจัยเกี่ยวกับมาตรา ๖๗ วรรคสอง ในประเด็นการศึกษาผลกระทบของชุมชนเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ๑) การพัฒนาและปรับปรุงการบังคับใช้สิทธิชุมชนในทางปฏิบัติให้ดียิ่งขึ้นและสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของสังคมที่ชุมชนจัดการและดูแลทรัพยากรธรรมชาติ ๒) การวิเคราะห์หารูปแบบการดำเนินงานตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๖๗ วรรคสอง ให้มีประสิทธิภาพและลดความขัดแย้งระหว่างภาคส่วนต่างๆ ๓) การพัฒนาองค์ประกอบของส่วนท้องถิ่นให้สามารถดำเนินการ และ/หรือมีส่วนร่วมในกระบวนการด้านการประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ เพื่อเสริมสร้างให้กระบวนการและกลไกที่กำหนดในรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๖๗ วรรคสอง มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการ

หัวข้อโครงการวิจัยที่สนับสนุน

๑. แนวทางการปฏิรูประบบการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ (Environmental Impact Assessment / Environmental Health Impact Assessment) อาทิเช่น
 - การศึกษาองค์กรที่เหมาะสมในการดูแลภารกิจการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ และการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติตามมาตรการต่างๆ ที่ระบุไว้ในรายงานฯ โดยศึกษาเปรียบเทียบทางเลือกต่างๆ เช่น หน่วยงานดูแลการจัดทำรายงานฯ หน่วยงานอนุมัติหรือหน่วยงานอนุญาต หน่วยงาน Third Party
 - การศึกษาความสัมพันธ์เชิงอำนาจในการดำเนินงานของหน่วยงาน ระหว่างองค์การอิสระด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพกับคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และองค์การอิสระด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพกับหน่วยงานอนุมัติหรือหน่วยงานอนุญาต โดยศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบเดิม คือ การถ่วงดุลการตัดสินใจ กับรูปแบบใหม่ ในลักษณะการหนุนเสริมการทำงานระหว่างองค์การอิสระด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพกับคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม หรือปิดข้อจำกัดของรูปแบบเดิม
 - การศึกษาปัญหาการบังคับใช้ที่ไม่เกิดผลตามเจตนารมณ์มาตรา ๖๗ วรรคสอง โดยพิจารณากระบวนการทั้งระบบของการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ ตามที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ และรัฐธรรมนูญมาตรา ๖๗ วรรคสอง
 - การศึกษาความเป็นไปได้ของการจัดตั้งกองทุนการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพโดยให้เจ้าของโครงการหรือกิจการที่ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพเป็นผู้ส่งเงินเข้ากองทุน และให้หน่วยงานภาครัฐเป็นผู้บริหารจัดการกองทุน คัดเลือกและจัดจ้างผู้จัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพที่เหมาะสมกับแต่ละโครงการ
๒. กระบวนการที่นำไปสู่การสร้างควมไว้วางใจระหว่างภาคส่วนต่างๆ อาทิเช่น
 - การพัฒนากระบวนการและเทคนิคในการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียอย่างมีความหมายและได้ประโยชน์
 - การพัฒนาฐานข้อมูลสิ่งแวดล้อม-สุขภาพเพื่อการประเมินผลกระทบ และระบบการตรวจสอบความถูกต้องของฐานข้อมูล
 - การสื่อสารผลการศึกษาและรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพต่อเวทีการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนด้วยรูปแบบที่เหมาะสมและชุมชนสามารถเข้าใจได้ง่าย
๓. แนวทางบูรณาการเครื่องมือที่หลากหลายในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมระดับพื้นที่ เพื่อลดความขัดแย้งเชิงนโยบายระหว่างการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและสุขภาพกับการพัฒนาเศรษฐกิจ อาทิเช่น การทดลองใช้เครื่องมือ Strategic Environmental Assessment, Environmental Impact Assessment และการวางผังเมือง ในพื้นที่ตัวอย่างเป็นกรณีศึกษา (case study)

ลักษณะของโครงการวิจัย

เป็นงานวิจัยประยุกต์ที่สามารถนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์และมีกลุ่มเป้าหมายผู้ใช้ประโยชน์จากงานนี้

เงินทุนการวิจัยและระยะเวลาดำเนินการ

งบประมาณที่จะได้รับเป็นไปตามกิจกรรมการวิจัยในกรอบระยะเวลาดำเนินการวิจัยไม่เกิน ๑ ปี

การเสนอเอกสารข้อเสนอโครงการวิจัย

สกว. ขอเชิญนักวิจัยจากสถาบัน/องค์กรที่มีความสนใจ เสนอข้อเสนอโครงการวิจัย โดยสามารถดาวน์โหลดแบบฟอร์มได้จากเว็บไซต์ของ สกว. คือ <http://www.trf.or.th/download> ในหัวข้อ “เอกสารแบบฟอร์ม” ของฝ่ายสวัสดิภาพสาธารณะ (ฝ่าย ๓)

การพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัย

สกว. จะพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัย ตามหลักเกณฑ์ดังนี้

- ๑) ประสิทธิภาพและความรู้ความสามารถของหัวหน้าโครงการและทีมผู้ร่วมวิจัย
- ๒) เนื้อหาทางวิชาการและความน่าสนใจของประเด็นวิจัย
- ๓) การสร้างงานในลักษณะองค์ความรู้สหวิชาการและเป็นการดำเนินการร่วมกันของหน่วยงานต่างๆ หรือการมีส่วนร่วมของชุมชน

นักวิจัยและผู้สนใจสามารถติดต่อสอบถามประเด็นด้านวิชาการในข้อกำหนดพื้นฐาน (Terms of Reference) และเอกสารโจทย์วิจัยที่เกี่ยวกับการบังคับใช้มาตรา ๖๗ วรรคสองของรัฐธรรมนูญ และนำส่งข้อเสนอโครงการจำนวน ๕ ชุด ได้ที่

ผศ.ดร. สุวรรณ อิศกุลชัย

ชุดโครงการแก้ไขปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้นเพื่อคุ้มครองสิทธิของชุมชน

ตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๖๗ วรรคสอง

คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

๑๒๖/๑ ถนนวิภาวดีรังสิต ดินแดง กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

โทร. ๐๒-๖๕๗-๖๗๑๒, ๐๘-๙๘๑๓-๐๘๘๐ โทรสาร ๐๒-๙๓๒-๘๓๐๘

และจัดส่ง electronic file (pdf หรือ Microsoft word) มาที่ ensak@hotmail.com หรือ suwannee_ads@utcc.ac.th

ภายในวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

ประกาศ ณ วันที่ 9 มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๖

(ศ.ดร. สวัสดิ์ ตันตระรัตน์)

ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

ฝ่ายสวัสดิภาพสาธารณะ

โทร. ๐๒-๒๗๘-๘๒๓๐-๓๑